

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นโยบายผู้บริหารและ ความพึงพอใจที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล เสริมขวา อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

พิราวัลย์ เรืองฤทธิ์*

ไพฑูรย์ อินตะขัน**

บุญทวรรณ วิงวอน***

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นโยบายผู้บริหารและความพึงพอใจ ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง เครื่องมือคือ แบบสอบถาม ประชากรคือ ผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ในการดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา จำนวน 175 ราย ผลการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30 – 39 ปี สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และความสัมพันธ์เป็นมารดาของเด็ก

ส่วนระดับความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีผลรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านนโยบายผู้บริหาร มีผลรวมอยู่ในระดับมาก ด้านความพึงพอใจ มีผลรวมอยู่ในระดับมาก และด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้มีผลรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง พบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์เชิงบวกโดยเฉพาะเส้นทางความพึงพอใจมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้มากที่สุด รองลงมา เส้นทางของตัวแปรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจ ส่วนนโยบายผู้บริหารไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง / นโยบายผู้บริหาร / ความพึงพอใจ / ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาการบัญชี, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

*** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาการจัดการ, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

Parent Participation, Management Policy and Satisfaction Influencing Learning Achievement of Child Development Center in SearmKwar Sub-District Administrative Organization, SeamNgam District, Lampang Province

Phirawan Raungrit *

Phaithun Intakhan **

Boonthawan Wingwon ***

Abstract

The purpose of this research was to study the opinion level of parent participation, management policy and satisfaction, including factors which influenced the learning achievement of Child Development Center in SearmKwar sub-district administrative organization, SeamNgam district, Lampang province. The data tool was in questionnaire format collecting from 175 parents of children in Child Development Center in SearmKwar sub-district. The study revealed that the majority of population was female; their average age was between 30-39 years old; and their educational level was primary. The study was also found that their profession was farmer; their monthly income was lower than 5,000 Baht; and the relationship with children was their mother.

The overall opinion level of parent participation was at medium level. However, management policy, satisfaction, and learning achievement had overall outcome at high level.

The outcomes of structural equation model analysis revealed that all variables had positive relationship; especially, satisfaction path affected directly toward the learning achievement at the highest value; followed by parent participation path which had direct effect toward satisfaction. But management policy had no influence with the learning achievement.

Keywords : Parent Participation / Management Policy / Satisfaction / Learning Achievement

* Graduated Student, Master of Business Administration (General Management), Lamapang Rajabhat University.

** Assistance Professor, Dr., Accounting, Faculty of Management Science, Lamapang Rajabhat University

*** Associate Professor, Dr., Management, Faculty of Management Science, Lamapang Rajabhat University

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเด็กจะต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา นั่นคือจะต้องพัฒนาตั้งแต่หลังคลอดจนถึง 6 ปี ทั้งนี้เนื่องจากเด็กในวัยดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วง 2 ปี แรก เป็นช่วงที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน จึงควรได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาการ สติปัญญา อารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพ ตลอดจนคุณลักษณะนิสัยพื้นฐานต่างๆ ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวของเด็กจะต่อเนื่องมาจนถึงวัยก่อนเข้าเรียนคือช่วง 3 -5 ปี เป็นช่วงที่เด็กเริ่มออกจากบ้านไปสู่สถานศึกษา (ปรีศินี เจริญใจ, 2551)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นสถานที่หนึ่งซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรมนุษย์ การดูแลรับผิดชอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กเล็กในชุมชนท้องถิ่น ให้ความสำคัญและมีศักยภาพตามวัย

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภารกิจหลักในการดูแลประชาชนในตำบลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และภารกิจหนึ่งที่สำคัญคือการพัฒนาด้านการศึกษา จากการที่ได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดกรมพัฒนาชุมชน เมื่อพ.ศ. 2546 จำนวน 7 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปงหลวง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปงแพ่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปงป่าป้อ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแม่ฝ้าง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแม่เลียงพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปงหัวทุ่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปงแล้ง ตามนโยบายกระจายอำนาจและการปฏิรูประบบราชการโดยส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนรับผิดชอบกิจกรรมการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัย ตลอดจนเพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และเป็นพื้นฐานของการศึกษาระดับที่สูงขึ้นต่อไป และในปี พ.ศ. 2549 องค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวาได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มขึ้นอีก 2 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งไผ่ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแม่เลียง เพื่อรองรับการดูแลเด็กอย่างเพียงพอ ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา มีจำนวนทั้งสิ้น 9 แห่ง มีเด็กเล็กที่อยู่ในความดูแลจำนวนทั้งสิ้น 140 คน มีครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 4 คน และผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 6 คน

จากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน พ่อแม่ผู้ปกครองต้องทำงานนอกบ้านจึงต้องนำบุตรหลานของตนเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใกล้บ้าน จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกลายเป็นบ้านหลังที่สองที่ช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่และผู้ปกครอง ในการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้านแก่เด็กให้มากที่สุด โดยมุ่งหวังให้เด็กที่เข้ามาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ไม่เป็นภาระต่อครูอาจารย์ เมื่อเติบโตขึ้นสู่การศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งปลูกฝังนิสัยความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่เด็กจนติดเป็นนิสัยในอนาคต อีกทั้งยังสร้างทัศนคติเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญคือช่วยปลูกฝังความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นในสังคมได้อย่างมีความสุข

แต่การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาพบว่ายังด้อยคุณภาพทั้งในด้านการบริหารและการจัดการ ผู้ปกครองขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีความรู้ด้านจัดการการศึกษา และนโยบายส่วนใหญ่มุ่งเน้นเพียงการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคเท่านั้น ตลอดจนผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินพัฒนาการของเด็ก

ดังนั้นผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความสนใจและเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการรับรู้นโยบายการจัดการศึกษา และด้านความพึงพอใจที่มีต่อผู้ดูแลเด็ก เนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูเด็กเพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และนำเสนอต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการวางแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านนโยบายผู้บริหาร ด้านความพึงพอใจ และด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขาว อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นโยบายผู้บริหาร และความพึงพอใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขาว อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff. 1981) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของชุมชนว่า สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ประกอบด้วยริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหาร และการประสานงานขอความร่วมมือ (3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ ประกอบด้วยผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ด้านสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ โดยให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นและชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานทิศทางและแนวทางการปฏิบัติงานของศูนย์เด็กเล็กต้นแบบ ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองของเด็กเล็กที่เข้ามามีบทบาท และมีส่วนร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

สไตรส์ และเซลลีย์ (Strauss and Sayles. 1960) กล่าวว่าความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกพอใจในงานที่ทำและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร คนที่จะพอใจในงานที่ทำเมื่องานนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนด้านวัตถุและจิตใจซึ่งสามารถสนองตอบความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลได้ และโวลแมน (Wolman. 1973) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ต้องการหรือแรงจูงใจ

กิลล์เมอร์ (Gillmer. 1971) กล่าวถึงปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไว้ 10 ประการ ดังนี้ (1) ความมั่นคงปลอดภัย (Security) ความมั่นคงในการทำงาน การได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา (2) โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน (Opportunity and Advancement) ได้แก่ การมีโอกาสดำเนินตำแหน่งที่สูงขึ้น (3) สถานที่ทำงานและการจัดการ (Company and Management) ได้แก่ ความพอใจที่มีต่อสถานที่ทำงาน ชื่อเสียงของสถาบัน (4) ค่าจ้าง (Wages) ได้แก่ จำนวนรายได้ประจำ และรายได้จากค่าตอบแทนพิเศษ ที่หน่วยงานจ่ายให้ผู้ปฏิบัติงาน (5) ลักษณะของงานที่ทำ (Intrinsic Aspects of the

Job) ความสัมพันธ์กับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน การได้งานตามความต้องการ (6) การนิเทศงาน (Supervision) การนิเทศงานมีความสำคัญที่จะทำให้ผู้ทำงานมี ความรู้สึกรู้สใจหรือไม่พอใจต่องานได้ (7) ลักษณะทางสังคม (Social Aspects of the Job) ผู้ปฏิบัติงานทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขก็จะเกิดความพึงพอใจในงานนั้น (8) การติดต่อสื่อสาร (Communication) ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน (9) สภาพการทำงาน (Working Conditions) (10) สิ่งตอบแทนที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลต่าง ๆ (Benefits) ได้แก่ เงินบำเหน็จ ตอบแทนเมื่อออกจากงาน บริการรักษาพยาบาล สวัสดิการ ที่อยู่อาศัย วันหยุด เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียน การสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอนซึ่งได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า (ไพศาล หวังพานิช. 2526)

แพรสคอต(Prescott. 1961) ได้สรุปองค์ประกอบ ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไว้ 6 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพ ข้อบกพร่องและลักษณะท่าทางของร่างกาย ผู้เรียนบางคนสุขภาพไม่ดีมีโรคประจำตัวและเมื่อผู้เรียนสุขภาพไม่ดีร่างกายจะเกิดความอ่อนเพลีย จึงส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา และความสัมพันธ์ ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
3. องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว การอบรม และฐานะทางบ้าน
4. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกัน
5. องค์ประกอบทางการพัฒนาแห่งตน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ ผู้เรียนที่มีสติปัญญาสูง ย่อมจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่มีสติปัญญาต่ำ
6. องค์ประกอบทางการปรับตัว ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การแสดงออก ผู้เรียนที่มีปัญหาทางอารมณ์จะเรียนได้ไม่ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำซึ่งอาจมีสาเหตุจากการปรับตัวไม่ได้จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบที่หลากหลายที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น อารมณ์ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติต่อการเรียนของตัวนักเรียนเอง รวมไปถึงสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพสังคม และวัฒนธรรม การบริหารของผู้บริหาร และคุณภาพการสอนของครูก็เป็นผลเช่นกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นโยบายผู้บริหารและความพึงพอใจที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา อำเภอสว่างงาม จังหวัดลำปาง โดยมีขอบเขตการศึกษาดังนี้ (1) ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นโยบายผู้บริหาร ความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา อำเภอสว่างงาม จังหวัดลำปาง (2) ขอบเขตด้านประชากร ผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ในดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา อำเภอสว่างงาม จังหวัดลำปาง มีทั้งหมด 9 ศูนย์ จำนวน

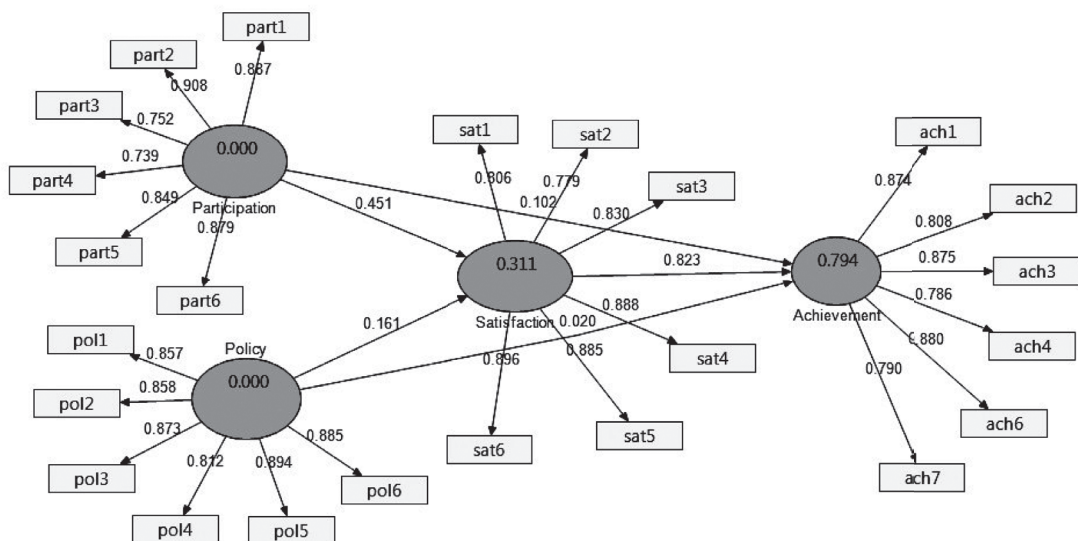

เด็ก 140 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2555) จำนวนผู้ปกครองทั้งหมด 337 คน (3) ขอบเขตด้านเวลา การดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้เวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้นเป็นเวลา 6 เดือน คือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2555 (4) ขอบเขตด้านพื้นที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตตำบลเสริมขาว อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง

เครื่องมือที่ใช้วิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม โดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่างจากผู้ปกครองของเด็กที่อยู่ในการดูแลของศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขาว อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง จำนวน 183 คน ผู้ศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และขอ คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษานำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม

หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด จากนั้นนำ มาคำนวณคุณภาพโดยการวิเคราะห์ความเชื่อถือได้ เพื่อดูความสอดคล้องภายในด้วยการทดสอบหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach, 1970, p.161) พบว่าตัวแปรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.948 ค่า Corrected Item Total Correlation ระหว่าง 0.761 – 0.923 ตัวแปรนโยบายผู้บริหาร มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.846 ค่า Corrected Item Total Correlation ระหว่าง 0.351 – 0.842 ตัวแปรความพึงพอใจ มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.816 ค่า Corrected Item Total Correlation ระหว่าง 0.383 – 0.715 ตัวแปรการผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ มีค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.858 ค่า Corrected Item Total Correlation ระหว่าง 0.373 – 0.805 จึง สามารถนำเครื่องมือนี้ไปใช้สำหรับการรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 26 พฤศจิกายน 2555 ถึงวันที่ 7 ธันวาคม 2555 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวและตัวแปรตามทุกตัว และหา ระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling – SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Smart PLS Graph ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 เส้นทางความสัมพันธ์ตัวแบบสมการโครงสร้าง

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของตัวแบบมาตรวัด

Construct/Item	loading	t-stat	CR	AVE
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง			0.933	0.702
1 ท่านมีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการกำหนดนโยบายด้าน การจัดการศึกษาผ่านกระบวนการประชาคม	0.887	26.388		
2 ท่านให้ข้อมูลแก่ผู้ดูแลเด็กเพื่อจัดรูปแบบการศึกษาที่มุ่งให้ เกิดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน	0.908	41.642		
3 ท่านให้การช่วยเหลือและสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์หรืองบ ประมาณให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.752	11.523		
4 ท่านส่งเสริมด้านโภชนาการ การออกกำลังกายและดูแล สุขภาพ	0.739	10.519		
5 ท่านพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก	0.849	16.949		
6 ท่านมีส่วนร่วมวางแผนดำเนินงาน และเสนอแนวทางแก้ไข ปัญหาของศูนย์เด็กเล็ก	0.879	37.025		
นโยบายผู้บริหาร			0.946	0.745
7 ผู้บริหารท้องถิ่นจัดโครงการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอ	0.857	21.002		
8 ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดนโยบายดูแลด้านความปลอดภัยทั้ง บริเวณภายในและภายนอกอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.858	25.197		
9 ผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้น การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา	0.873	25.926		
10 ผู้บริหารท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.812	15.399		
11 ผู้บริหารท้องถิ่นปฏิบัติตามนโยบายด้านการพัฒนาศูนย์ เด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง	0.894	33.092		
12 ผู้บริหารท้องถิ่นให้โอกาสแก่ผู้ดูแลเด็กในการเข้าร่วมอบรม สัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน	0.885	29.831		
ความพึงพอใจ			0.938	0.719
13 ผู้ดูแลเด็กมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	0.806	14.063		
14 ผู้ดูแลเด็กมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน	0.779	13.207		
15 ผู้ดูแลเด็กมีการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยว กับการเลี้ยงดูเด็กและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครอง	0.830	19.600		
16 ผู้ดูแลเด็กเข้ากับชุมชนได้ดี และได้รับการยอมรับจาก ผู้ปกครองและชุมชน	0.888	39.995		

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Construct/Item	loading	t-stat	CR	AVE
17 ผู้ดูแลเด็กจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	0.885	38.147		
18 ผู้ดูแลเด็กมุ่งมั่นศึกษาหาวิธีการใหม่ ๆ ด้านการศึกษามาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน	0.896	44.380		
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้			0.933	0.700
19 เด็กสามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน	0.874	35.506		
20 เด็กรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่น	0.808	14.545		
21 เด็กมีการสื่อสารพูดคุยด้วยท่าทางกาย และวาจา กับผู้อื่นได้เหมาะสมตามวัย	0.875	38.792		
22 เด็กมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก ร่าเริง และแจ่มใส	0.786	13.756		
24 เด็กมีความเอื้อเฟื้อและรู้จักแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น	0.880	38.986		
25 เด็กมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลใกล้ชิด ธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ	0.790	12.854		

หมายเหตุ CR = Composite Reliability, AVE = Average Variance Extract

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวมีค่า Loading มีค่าสูงและเป็นบวก โดยมีนัยสำคัญทุกตัว (ค่า t-stat ต้องเท่ากับ 1.96 ขึ้นไปและเป็นเครื่องหมายบวก) ทุกหมวดมีค่าความเชื่อถือได้ (Composite Reliability – CR) สูงระหว่าง 0.933 – 0.946 (ค่า CR ต้องเท่ากับ 0.60 ขึ้นไป) แสดงว่าทุกตัวแปรแฝงในทุกหมวดสามารถใช้วัดหมวดของตนได้ดีด้วยกันทุกข้อ และทุกตัวแปรแฝงสามารถวัดได้อย่างมีความเชื่อถือได้ไม่น้อยกว่า 0.745 เมื่อพิจารณาค่า AVE (Average Variance Extract) พบว่า มีค่าระหว่าง 0.634 – 0.745 แสดงให้เห็นว่าในแต่ละหมวดนั้นตัวแปรแฝงสามารถสะท้อนภาพไปสู่ตัวชี้วัดได้ดี และตัวชี้วัดนั้นสามารถอธิบายตัวแปรแฝงได้ดี (ค่า AVE ต้องไม่น้อยกว่า 0.50)

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของตัวแปร

ตัวแปรตาม	R ^๒	อิทธิพล	ตัวแปรอิสระ		
			การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	นโยบายผู้บริหาร	ความพึงพอใจของผู้ดูแลเด็ก
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	0.807	DE	0.102	0.020	0.823
		IE	0.353	0.127	0.000
		TE	0.455	0.147	0.823
ความพึงพอใจของผู้ดูแลเด็ก	0.311	DE	0.451	0.161	N/A
		IE	0.000	0.000	N/A
		TE	0.451	0.161	N/A

Note. TE = Total Effect, DE = Direct Effect, IE = Indirect Effect, N/A = Not Applicable

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	Coef.	t-stat	สรุปผล
H ₁ : การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	0.102	4.729	สนับสนุน
H ₂ : การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจผู้ดูแลเด็ก	0.451	4.353	สนับสนุน
H ₃ : นโยบายผู้บริหารมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจผู้ดูแลเด็ก	0.161	1.415	ไม่สนับสนุน
H ₄ : นโยบายผู้บริหารมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	0.020	1.549	ไม่สนับสนุน
H ₅ : ความพึงพอใจผู้ดูแลเด็กมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้	0.823	11.473	สนับสนุน

Note. Coef. = สัมประสิทธิ์เส้นทาง, t-stat ≥ 1.96 แสดงว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 และ 3 สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ขณะที่อิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
2. นโยบายผู้บริหารไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่นโยบายผู้บริหารไม่มีอิทธิพลทางตรงต่อความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ขณะที่อิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
3. ความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ความพึงพอใจมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง นโยบายผู้บริหารและความพึงพอใจที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสริมขวา อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นต่อการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือส่งเสริมด้านโภชนาการ การออกกำลังกายและดูแลสุขภาพให้กับเด็กตามหลักสุขอนามัยซึ่งสอดคล้องกับ เยาวพา เดชะคุปต์ พร้อมคณะ (2550) ได้กล่าวว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรม เด็กจะซึมซับพฤติกรรมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง เด็กจะเรียนรู้และปฏิบัติตามนอกจากนี้ พ่อแม่ผู้ปกครอง ควรเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้ที่บ้านเกิดขึ้นจากการที่พ่อแม่ผู้ปกครองและเด็กมีปฏิสัมพันธ์กันโดยทำกิจกรรมประจำวันร่วมกัน พูดคุยชี้ชวนให้เด็กสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการแต่ให้คุณค่าด้านการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง หรืออาจจำแนกแนวทางการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนมาใช้ที่บ้าน และนอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของเพรสคอตต์ (Prescott, 1961) ที่พบว่าความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว การอบรม และฐานะทางบ้านมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ด้านนโยบายผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ให้กับศูนย์พัฒนาเด็ก

เล็กอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มผู้ปกครองมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาดำเนินงานช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านการจัดหาวัสดุการเรียนการสอนให้มีจำนวนที่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย (1-5 ปี) ของสำนักงานเลขาธิการการศึกษา (2551) กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ดูแลเด็กและทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดบริการสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและเหมาะสมกับเด็กตามวัย นอกจากนี้หลักของการจัดการศึกษาปฐมวัยต้องยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยจัดการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรักความเอาใจใส่ และจัดการเรียนรู้ผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นเรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ และเกิดพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล

ด้านความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ดูแลเด็กมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือผู้ดูแลเด็กมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน และผู้ดูแลเด็กเข้ากับชุมชนได้ดี และได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมากตามลำดับ แสดงว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อผู้ดูแลเด็ก ทั้งในเรื่องค่าตอบแทนและความมั่นคงที่มีความเหมาะสม และชุมชนให้การยอมรับนับถือและยอมรับในความสามารถของผู้ดูแลเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอริซเบิร์ก (Herzberg, 1973) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้คนชอบและรักงาน ในองค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 5 ประการ คือ (1) ความสำเร็จในการทำงาน (2) การได้รับการยอมรับนับถือ (3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (4) ความรับผิดชอบ (5) ความก้าวหน้า

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1970) ซึ่งอธิบายเรื่องความต้องการทางสังคมว่ามนุษย์มีความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและได้รับการยอมรับความรักจากเพื่อนร่วมงาน องค์กรตอบสนองความต้องการของบุคลากรด้วยการให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น ความคิดที่ได้รับการยอมรับจะมีการยกย่องชมเชยและความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ ความรู้ ความสามารถ และรวมถึงความต้องการที่จะมีฐานะเด่นเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

ด้านผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเด็กมีความรู้ในเรื่องตนเอง บุคคลใกล้ชิด ธรรมชาติและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือเด็กมีความมั่นใจกล้าแสดงออก ร่าเริง และแจ่มใส และเด็กมีการสื่อสารพูดคุยด้วยท่าทางกาย และวาทะกับผู้อื่นได้เหมาะสมตามวัย อยู่ในระดับมากตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และความพึงพอใจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเนื่องจากเป็นผู้ดูแลและใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด และผู้ดูแลเด็กเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและให้เกิดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไพศาล หวังพานิช (2526) ที่กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือ คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอนซึ่งได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

ขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจต์ (Piaget) เพียเจต์เชื่อว่าคนเราทุกคนตั้งแต่เกิดมาพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและโดยธรรมชาติของมนุษย์เป็นผู้พร้อมที่จะมีกิจกรรมหรือเริ่มกระทำก่อน (Active) ดังนั้นการที่เด็กได้มีโอกาสสัมผัสกับสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ดิน ทราย น้ำ หิน ฯลฯ เป็นสิ่งเบื้องต้นที่ช่วยพัฒนาการประสาทสัมผัสรับรู้และเคลื่อนไหว เกิดการรับรู้และเข้าใจถึง

สภาพความเป็นจริงของวัตถุ

การวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง (Structure Equation Model) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ซึ่งพบว่า พ่อแม่ผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อเด็กไม่น้อยกว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมลักษณะนิสัยทางด้านจิตใจ ความเข้าใจ ความเป็นคนดี ความเป็นคนรู้จักหน้าที่รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2547) กล่าวว่า การสร้างความรัก ความอบอุ่น มั่นคง ปลอดภัย เป็นการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สัมฤทธิ์ผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา สวัสดิ์ชัย (2551) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลตันธง จังหวัดลำพูน พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการวางแผนส่วนใหญ่ชุมชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหาในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และติดตามการวางแผนการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แต่มีส่วนร่วมต่างกันในการนำเสนอความต้องการของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อนำมาวางแผนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าผู้ดูแลเด็กมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพผู้เรียนจึงมีโอกาได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การที่ผู้ดูแลเด็กได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชนทำให้ผู้ดูแลเด็กเกิดความภาคภูมิใจและมีความตั้งใจ นำความรู้ความสามารถมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจรัส นองมาก (2531) ที่พบว่าถ้าครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานย่อมจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความตั้งใจ ทุ่มเทกำลังกาย กำลังความคิด อุทิศเวลาให้การอบรมสั่งสอนผู้เรียนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมเดช ดีทรัพย์ (2544) ที่พบว่าในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ มีความพึงพอใจด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และผู้ดูแลเด็กเข้ากับชุมชนได้ดี และได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของแฮมเมอร์ (Harmmer. 1971) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สอนชั้นพิเศษในรัฐโอไฮโอ โดยใช้ทฤษฎี 2 ปัจจัยของเฮิร์ชเบิร์ก พบว่าองค์ประกอบที่ทำให้ครูพอใจในการปฏิบัติงานคือ การยอมรับนับถือและความเจริญก้าวหน้า

นโยบายผู้บริหารไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจผู้ดูแลเด็ก ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญต่อการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับผู้ดูแลเด็ก ถึงแม้ว่าผู้บริหารท้องถิ่นให้โอกาสแก่ผู้ดูแลเด็กในการเข้าร่วมอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ ความชำนาญในการปฏิบัติงานแต่ยังไม่ทั่วถึงผู้ดูแลเด็กทุกคน และขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา ชินสี (2552) ศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าบุคลากรได้รับการพัฒนาโดยการให้ทุนศึกษาต่อแต่ยังไม่ครบทุกคนไม่มีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปในเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่มีอยู่ไม่อาจตอบสนองความต้องการของบุคลากรจึงไม่ส่งผลต่อความรู้สึกรับรู้

นโยบายผู้บริหารไม่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นไม่ค่อยให้ความสำคัญในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผู้ปกครองเห็นว่านโยบายผู้บริหารด้านการจัดโครงการเพื่อพัฒนาการ

ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา ชินสี (2552) พบว่าไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนที่จะพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของอัครเดช วรหาญ (2548) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านบุคลากร และงบประมาณก็อยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้เนื่องจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่ได้รับความสนใจจากผู้บริหารท้องถิ่น และบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่าที่ควร นอกจากนี้แล้วศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดเงินงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน อย่างเพียงพอ

ความพึงพอใจผู้ดูแลเด็กมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เมื่อผู้ดูแลเด็กเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานย่อมนำมาเอาความรู้ความสามารถออกมาใช้งานอย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มาพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของสมพร สุทัศน์ีย์ (2525) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าบรรยากาศในห้องเรียน ห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีการผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียดเกินไป ผู้เรียนจะเรียนได้ดีมีความสบายใจในการเรียน แต่ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนตึงเครียด ครูเป็นคนเจ้าอารมณ์ เข้าววด กวดขัน ผู้เรียนจะเกิด ความรู้สึกไม่อยากเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ พงษ์กุล ผลศักดิ์ และคณะ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี พบว่าครูส่วนใหญ่มีวิธีการสอนที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับนักเรียน ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนและตั้งใจเรียน

ข้อเสนอแนะ

ผู้ปกครองควรให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการเสนอความคิดเห็นในการจัดรูปแบบการศึกษาเพื่อให้ความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น และให้การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ หรืองบประมาณตามกำลังและฐานะ รวมทั้งร่วมเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กให้มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมถึงให้การส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลเด็กอย่างทั่วถึง โดยเปิดโอกาสให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

และทุกภาคส่วนทั้งผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ปฏิบัติงาน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันในการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการเหมาะสมกับวัย สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ตลอดจนพร้อมที่จะเรียนรู้ในการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

รายการอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2545). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองท้องถิ่น เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : อาสารักษาดินแดน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2551). *มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กรมอนามัย. (2549). *คู่มือผู้บริหารศูนย์เด็กเล็กเพื่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กน่ายุ่*. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- กฤษณา สวัสดิ์ชัย. (2551). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลต้นธง จังหวัดลำพูน*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กาญจนา อรุณสอนศรี. (2546). *ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรไชยปราการ จำกัด อำเภอย้ายปราการ จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ คณะเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จรรยา ชินสี. (2552). *แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา พัฒนพงศ์ธร. (2547). *สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัยของประเทศไทย ปี 2546*. สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- ช่อ สันธนิพัฒน์. (2553). *รูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบน่ายุ่ดีเด่นโรงเรียนเทศบาล 4 วัดศรีบัวบานสู่ความเป็นเลิศ*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ณัฏฐา กริหิรัญ. (2550). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญทวรรณ วิงวอน. (2550). *วิธีวิจัยธุรกิจ*. ลำปาง : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ประยูร ศรีประสาน. (2542). *รายงานการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของ คณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา*. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปริญญา ทิพย์เสวต. (2549). *ความพึงพอใจของประชาชนผู้มาใช้บริการต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดนนทบุรี สาขาปากเกร็ด*. การศึกษามหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปรีศนี เจริญใจ. (2551). *การพัฒนาคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เปรมรุ่ง วงศ์อนัน. (2551). *ปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ารับการดูแลในสถานศึกษาเด็กเล็กเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง*. ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิต
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม. (2547). *แลหน้าเศรษฐกิจสังคมไทย*. (Online) Available ; <http://www.thailabour.org/thai/news/47120601.html>. ค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2555.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *กาวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

- มนตรี พิริยะกุล. (2551). *ตัวอย่างกรอบแนวความคิด*. (Online) Available ; www.ru.ac.th/research/ตัวอย่างกรอบแนวความคิด1.pdf ค้นเมื่อ 8 ตุลาคม 2555.
- มัลลิกา ผลชีวิน. (2548). *การจัดการองค์การธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : ชัยเสนา.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยา
ระบบการพิมพ์
- วิจิต นันทสุวรรณ และจำนงค์ แรกพิณิจ. (2541). “ บทบาทของชุมชนกับการศึกษา ” . รายงานการศึกษา
วิจัยเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี
- ศราวุธ สังกะเพศ. (2551). *การประเมินประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล
สบเตี๊ยะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์. (2553). *แบบคัดกรองพัฒนาการเด็กอายุแรกเกิด - 5 ปี สำหรับ
บุคลากรสาธารณสุข*. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- สมพร สุทัศน์ีย์, ม.ร.ว. (2525). *การประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น. (2547). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- สำนักมาตรฐานและพัฒนากิจการเลี้ยงดู สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *นโยบายและยุทธศาสตร์
การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- สุชาติ จักรพิสุทธิ์.(2547). *การศึกษาทางเลือกของชุมชน*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แสงเดือน ทวีสิน. (2545). *จิตวิทยาการสอน*. กรุงเทพฯ : ไทยเส็ง.
- อรพิน กฤษณเกรียงไกร. (2549). *พัฒนาการเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมืองพิษณุโลก.
พุทธชินราชเวชสาร*.
- อकिन รพีพัฒน์. (2547). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานโยบาย
สาธารณสุข.
- อดิศักดิ์ พงษ์พลผลศักดิ์, ไพบุลย์ เกียรติโกมล, ปิยะมาศ เจริญพันธุ์วงศ์. *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐ กรณีศึกษาจังหวัด
ลพบุรี*. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร 2544 ; 24: 311-26.
- อภิญา กังสนารักษ์. (2544). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผลระดับคณะของ
สถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภินันท์ จันตะนี. (2550). *การบริหารจัดการ*. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- อัครเดช วรหาญ. (2548). *ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขต อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- Anastasi, A. (1961). *Psychological Testing*. (2nded.). New York: Macmillan.
- Bloom, B.S. (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Brennan, K.A., Clark, C.L., & Shaver, P.R. (1998). *Self-report measurement of adult
attachment: An integrative overview*. In J.A. Simpson & W.S. Rholes (Eds.),
Attachment theory and Close relationships. New York: Guilford.

- Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Rural Development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Fornaroff, A.(1980). *Community involvment in Health System for Primary Health Care*. Geneva : World Health Organization.
- Gillmer, B. H. (1971). *Industrial and Rganization Psychology*. (3nded.). New York: McGraw-Hill.
- Good, C. V. (1973). *Dictonary of Education*. New York: McGraw-Hill.
- Hammer, R. E. (1971). *Job Satisfaction of Special Class Teachers in Lowa: An Application of the Herzberg Two Factors Theory*. Dissertation International.
- Herzberg, F. (1959). *The Motivation to Work*. New York : John Wiley. Sons.
- Koufman, H.F.(1949). *Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities*. Agricultural Experiment Station Bulletins. March.
- Likert, R. (1970). *A technique for the measurement of attitude*. In G.F.Summer (Ed).*Attitudes measurement*. New York : Rand McNally.
- Linduall, C Mauritz, dan Nitko., & Anthony J. (1975). *Measuring Pupil Achievement and Aptitude, Second Edition*, Harcourt Brace Jonanovich, Inc.
- Maslow, A.H. (1954). *Motivation and personality*. New York : Harper & Row.
- Nunnally, Jum C. (1972). *Educational Measurement and Evaluation*. (2^ded.). New York: McGraw-Hill, Inc.
- Peck, R.F. & Havighurst. R.J. (1963). *Child Development and Personality*. New York: John Willey & Sons. Inc.
- Prescott, D. A. (1961). *Report of Conference on Child Study, Education Bulletin*. Faculty of Education, Chulalongorn University.
- Reeder, W.W. (1974). *Some Aspects of The Information Social Participation of Farm Families in New York State*. New York : Unpublished Ph.D Dissertation, Cornell University.
- Strauss, M., & Sayles, R. (1960). *Behavioral Strategies for Managers*. NewJersey : Prentice-Hall.
- United Nation, Department of Internation Economic and Social Affair. (1981). *Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development*. Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert. New York :United Nation.
- Wolman, B.B. (1973). *Dictionary of behavioral Science*. London, Litton Educational Publishing, Inc